

SKI's kommentar til indkøbsdebat

20-08-2008

Indkøbsdebat: Det lokale indkøbsdilemma

Af adm. direktør
Søren Jakobsen, SKI

Børsen og andre medier har henover sommeren haft en del omtale af kommuners indkøb via SKI, og de konsekvenser det menes at have på det lokale erhvervsliv. Børsens overskrift onsdag den 23. juli 2008 var "Kommuners indkøb smadrer lokale butikker".

Hos SKI har vi stor forståelse for det dilemma, de kommunale beslutningstagere står overfor. På den ene side skal man i forbindelse med indkøb agere rationelt og økonomisk forsvarligt, og således forvalte borgernes skatte kroner bedst muligt – et pres som i øvrigt bestemt ikke bliver mindre de kommende år med voksende ældrebyrde, skattestop og stigende udgifter til fx kommunernes institutioner og skoler.

På den anden side ønskes taget hensyn til forhold som den lokale erhvervsudvikling, tilflytning og skattegrundlag, ligesom de lokale erhvervsinteresser ofte forventes at blive tilgodeset.

Det er et dilemma vist mange kender og ofte kan stå i, når der indkøbes til den private husstand. Støtter vi den lokale købmand eller slagter på hovedgaden, eller opsøger vi storcentret uden for byen, der rummer dagligvarekædernes mange priseffektive slagtilbud.

Selve dilemmaet og den potentielle sammenblanding af kommunernes indkøbs- og erhvervs politik er vanskelig at navigere i, og det er op til den enkelte kommune at beslutte sine politikker på disse områder.

SKI's mål er alene økonomisk rationelt i forhold til forvaltningen – dvs. at inspirere og understøtte offentlige organisationer og deres indkøbere i at opnå indkøbsgevinster og fremme effektiv offentlig forvaltning på indkøbsområdet.

Mindre virksomheder velkomne hos SKI

Hos SKI vil vi meget gerne have lokale og små leverandører på de af vores aftaler, hvor lokal repræsentation eller faglig specialisering er af central betydning for de offentlige kunders udbytte. Dette er for eksempel tilfældet for henholdsvis vikarydelser og rådgivende ingeniørydelser. På andre produktområder - fx biler og briller - er der indgået aftaler med landsdækkende leverandører, der gør brug af lokale forhandlere.

Endvidere ser SKI meget gerne og opfordrer til – at mindre leverandører slår sig sammen i konsortier, som i fællesskab giver tilbud. På flere SKI-aftaler er der sådanne konsortier. Det er eksempelvis tilfældet for SKI's kontorartikelaftale, hvor mere end 20 mindre kontorforsyningsvirksomheder er gået sammen.

SKI vil inden for kort tid iværksætte et informations- og kursusprogram for små og mellemstore virksomheder, som kan inspirere og give nyttig viden om, hvordan man danner konsortier og byder ind på SKI's EU-udbud. Det vil foregå både i København og rundt om i landet. Gerne i samarbejde med de lokale erhvervsforeninger.

Frivilligt at købe ind via SKI

Indkøb gennem SKI er et frivilligt tilbud til kommunerne. SKI's rammeaftaler bidrager til at øge konkurrencen og dermed også gennemsigtigheden omkring pris og leverancevilkår i forhold til de ønskede varer og tjenesteydelser. Via EU-udbud køber SKI ind som en "Offentlig storkunde", og får dermed oftest bedre priser og vilkår end den enkelte institution selv kan opnå.

Formålet med at effektivisere offentligt indkøb er at frigøre skatte kroner. Som kommune kan man i stedet vælge at bruge midlerne til dem, det handler om – borgerne.

Det er SKI's erfaring, at kommunerne først vælger at gøre brug af SKI-aftalerne, når de har sammenholdt vilkårene – herunder ikke mindst priser og rabatter – i egne indkøbsaftaler med vilkårene i SKI-aftalerne.

EU-udbud kan kun sjældent fravælges

Af debatten kan man få en opfattelse af, at kommunerne frit kan vælge mellem at fortsætte et mangeårigt samarbejde med fx den lokale slagter eller at gå i EU-udbud. Det er meget sjældent en option, idet Strukturreformen har gjort kommunerne til større enheder.

Således har en dansk gennemsnitskommune i dag 50.000 indbyggere, og køber årligt fødevarer for omkring 20 mio.kr. Herved er man langt over grænsen for, hvad der skal i EU-udbud, nemlig 1,5 mio.kr.

Selvom det er fristende at kritisere EU's udbudsregler for at være usmidige, og i øvrigt straks kræve dem ændret, fejler det overordnede sigte med dem ikke noget.

De primære intentioner er at skabe intensiveret (international) konkurrence blandt leverandørerne ved at sikre offentlighed omkring forestående anskaffelser, og sikre at priserne på offentlige anskaffelser med jævne mellemrum afprøves.

Ifølge Konkurrencestyrelsens seneste redegørelse fra juni 2008 betaler en gennemsnitsdanske stadig 10.000 kr. mere om året for varer og tjenester i forhold til sammenlignelige EU-lande, når priserne korrigeres for forskelle i skatter, afgifter og velstandsniveau. Ifølge Konkurrencestyrelsen skyldes prisforskellen bl.a., at konkurrencen i Danmark ikke er så hård som i de øvrige EU-lande.

Ligebehandling og lokale leverandører

EU's udbudsdirektiver er grundlaget for offentlige organisationers udbud. De er med til at sikre ligebehandling blandt leverandørerne, så fx geografi eller personlige relationer får mindst mulig indflydelse på samhandlen.

Derved lader det sig ikke gøre, hverken for SKI eller den enkelte kommune, at give de lokale, små og mellemstore leverandører en særstatus.

Den eneste mulighed, som en kommune har for at undgå EU-udbud, er at lade indkøbet være fuldstændig decentraliseret. Dvs. at lade alle juridisk selvstændige institutioner agere helt selvstændigt inden for sin egen budgetramme.

Og så er det den enkelte institution, der svarer for sit eget budget, og beslutter om skattekroneforvaltes bedst muligt ved at købe ind hos den lokale slagter, eller ved at øge kvaliteten i fx ældreplejen ved hjælp af de gevinster, som man får ved at købe ind via SKI-aftalerne eller andre fælles indkøbsaftaler.

Præciseringer i indkøbsdebatten

I forhold til den konkrete artikel i Børsen fra 23. juli er der slutteligt et behov for at præcisere et par grundlæggende oplysninger:

SKI's priser er de bedste

Af artiklen fremgår, at det ikke handler om priser. Det er forkert. Det er netop de attraktive priser på SKI's aftaler, der får kommunerne til at skifte leverandører. Eksempelvis har Rebild Kommunes borgmester Anny Winther (V) i Nordjyske Stiftstidende den 25. maj 2008 udtalt, at "Vi opnår besparelser på helt op til 16 procent gennem SKI ...".

Når hertil lægges de omkostninger i tid og ressourcer, der er forbundet med at gennemføre EU-udbud, så vil SKI's priser stort set altid være de bedste. Det kan let koste minimum 250.000 kr. at gennemføre et EU-udbud.

Ikke krav at levere landsdækkende

I Børsens artikel efterlader man læserne det indtryk, at SKI stiller et krav om, at leverandører skal være landsdækkende. Det er også forkert. Tilbudsgiverne er i forbindelse med det seneste fødevarerudbud alene blevet bedt om at fortælle, hvor i landet de kan levere deres produkter. På fødevareraftalen er to leverandører, der ikke leverer i hele landet.

Har du kommentarer til SKI og den verserende indkøbsdebat, lytter vi meget gerne til dig og er klar til at tage en dialog om de lokale dilemmaer. Du er velkommen til at kontakte mig på 33 42 70 12 eller salgs- og marketingchef Allan Vendelbo på 33 42 70 35 for yderligere drøftelser.

Med venlig hilsen

SKI